

Buurtbusvereniging Zuid-Beveland

Lijnen 582-595, 596-597-598, 599

Aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland

Postbus 6001

4330 LA Middelburg

Datum: 10 december 2025

Onderwerp: consequenties invoeren flexvervoer in het OV

Geacht college,

Het bestuur van de Buurtbusvereniging Zuid-Beveland neemt, na dringend advies van zijn chauffeurs, de vrijheid met deze brief de in zijn ogen onwenselijke ontwikkelingen bij de in gang gezette uitrol van het zogenaamde flexvervoer in het OV binnen de provincie Zeeland onder uw aandacht te brengen.

Het flexvervoer (in uw jargon 'vervoer op maat') is een type vervoer, dat aanvullend zou moeten zijn op het bestaande netwerk van OV-diensten (trein, 'grote bus' en buurtbus). Wij leggen de nadruk op **zou** moeten zijn. In de praktijk blijkt het flexvervoer namelijk echter niet alleen aanvullend, maar een regelrechte concurrent voor met name de buurtbussen te zijn. De negatieve gevolgen daarvan zijn op de eilanden waar het flexvervoer al werd uitgerold, inmiddels bekend: de leden van de buurtbusverenigingen op Schouwen-Duiveland en Noord-Beveland hebben besloten hun werkzaamheden met ingang van 1 januari 2026 neer te leggen, aangezien het niet langer nuttig, nodig en verantwoord is de door hen beheerde buurtbuslijnen te blijven uitvoeren. Het aanbod van passagiers voor 'hun lijnen' is door de introductie van het flexvervoer geminimaliseerd. De chauffeurs op deze lijnen werden ermee geconfronteerd dat zij, op het moment dat zij van hun halte vertrokken, letterlijk werden ingehaald door chauffeurs van het flexvervoer, die op vrijwel hetzelfde tijdstip als de buurtbus van de halte vertrokken en passagiers vervoerden, die normaliter met de buurtbus mee gingen.

Hierbij is van wezenlijk belang te realiseren dat de buurtbuslijnen al vele jaren lang door vrijwilligers worden verzorgd en dat overwegend tot zeer grote tevredenheid van de passagiers. Vrijwilligers kosten, op de provinciale subsidie na, niets. Het Flexvervoer daarentegen wordt uitgevoerd door commerciële bedrijven, die daarvoor bij de provincie het normale (dure) taxitarief declareren, waar slechts een gering bedrag aan OV-tarief dat de klant betaalt, als inkomsten tegenover staat.

Het is de bedoeling het flexvervoer gefaseerd over de hele provincie uit te rollen. Na Zeeuws-Vlaanderen en Walcheren is de regio Zuid-Beveland, de regio waarin onze buurtbusvereniging opereert, in april/mei 2026 aan bod. Onze chauffeurs vrezen dat, als er geen aanvullende maatregelen worden genomen, er zich ook bij de door onze vereniging beheerde lijnen eenzelfde verschijnsel gaat voordoen: die lijnen worden 'leeggetrokken' door het flexvervoer. En dat kan volgens hen toch niet de bedoeling zijn.

Wij benadrukken dan ook dat wij het flexvervoer aanvankelijk omarmden: het werd, zoals eerder opgemerkt, gepresenteerd als *aanvullend* vervoer. We kunnen er niet omheen dat de buurtbussen niet alle OV-behoefte dekken. We rijden immers alleen op werkdagen van even voor acht uur tot even voor zes uur en niet op feestdagen en ook niet in de weekenden. De passagiers zitten dus in de vroege ochtenduren, later op de avond en in de weekenden en op feestdagen zonder buurtbus. Daarom juichten we aanvankelijk een aanvulling via flexvervoer toe, waarmee de klant verzekerd is van OV gedurende 7 dagen per week, incl. dus de weekenden en feestdagen en van 's morgens 6 tot 's avonds 23.00 uur. Maar de praktijk is dat het dure flexvervoer het veel goedkopere vervoer per buurtbus verdringt, op de tijden dat ook de buurtbus rijdt.

De gezamenlijke Zeeuwse buurtbusverenigingen hebben in het reguliere overleg, dat zij op ambtelijk niveau met de provincie hebben, onophoudelijk op dit in onze ogen ongewenste verschijnsel gewezen. Helaas tot nu toe zonder hoopgevend resultaat. Om in OV-beeldspraak te blijven: de trein dendert voort op een traject dat ertoe zal leiden dat er op afzienbare termijn in Zeeland geen buurtbus meer zal rondrijden. In plaats daarvan is de passagier straks afhankelijk van flexvervoer, dat op de korte termijn weliswaar aan de verwachtingen zal voldoen, maar op langere termijn volstrekt onbetaalbaar zal blijken te zijn. Dan zijn er weer -en ongetwijfeld heel negatieve- nieuwe beslissingen nodig, die tot verdere uitholling van het OV zullen leiden. De passagier heeft dan weinig tot niets meer, aangezien er dan niemand meer bereid zal zijn nog een buurtbusvereniging op te richten. Een zeer somber scenario dus.

In dit verband wijzen we erop dat de kennelijke bereidheid bij de provincie om een aantal lijnen 'te prioriteren', overigens op onbekende criteria, aan ons standpunt niet afdoet. Weliswaar is op basis daarvan zeker gesteld dat het flexvervoer gedurende een bepaalde tijd dat de buurtbus rijdt, niet actief is op die lijn, maar door de opzet van het flexvervoer blijft dat ondanks die maatregel zonder meer aantrekkelijker dan de buurtbus, waarvoor de mensen naar een halte moeten lopen. Het kostbare flexvervoer wint het dus ook bij geprioriteerde buurtbuslijnen van het goedkope buurtbusvervoer.

We hebben ons als bestuur gerealiseerd dat het mogelijk een politieke wens kan zijn het buurtbusvervoer op te heffen. Dat kan, wij vinden dat niet verstandig, maar het kan. Zou dit de achterliggende gedachte zijn dan moet dat in de visie van ons bestuur open en helder worden gecommuniceerd. Dat gebeurt nu niet, wij krijgen te horen dat het niet de bedoeling is dat flexvervoer de buurtbussen beconcurrereert. Zoals gezegd zal door de aard van het flexvervoer de passagier er te allen tijde voor kiezen primair daarvan gebruik te maken. Wat is er immers aantrekkelijker dan thuis te worden opgehaald en op de bestemming te worden afgezet? Dat was niet de bedoeling, zo is het althans niet gepresenteerd, maar dit is wel de praktijk. Hierdoor reden er op Schouwen-

Duiveland en Noord-Beveland al lege buurtbussen rond en dat zal straks in de hele provincie zo zijn.

De mobiliteitscentrale, die het gehele stelsel van flexvervoer beheert, is in de praktijk niet in staat (gebleken) (zo is door ons ook in de praktijk vastgesteld) het flexvervoer goed af te stemmen op het feit dat er ook nog buurtbussen rijden.

Een zeer ongewenste en door ons verfoeide bijkomstige consequentie is verder dat personeel van de commerciële bedrijven die het flexvervoer verzorgen, onze chauffeurs lastig zullen vallen met opmerkingen zoals 'u pikt klanten van ons in'. Dit overkwam ons in een klein deel van onze regio waar al op proef buurtbusflexvervoer plaatsvindt. Onacceptabel. Is dit de bedoeling? Is het de bedoeling dat het buurtbusvervoer verdwijnt? Zo vragen wij ons af. Zo ja, dan is heldere communicatie daarover nodig. Ook richting het publiek. Het is immers uiteindelijk aan de politiek om zich tegenover het publiek te verantwoorden voor het feit dat duur commercieel vervoer voorrang krijgt boven door vrijwilligers uitgevoerd (bijna) gratis vervoer.

Zo neen, is dit niet de bedoeling? Dan zijn er aanvullende maatregelen nodig. De belangrijkste daarvan is dat er geen flexvervoer, of althans overwegend geen flexvervoer, rijdt op de tijden dat er buurtbussen rijden. Flexvervoer blijft daarmee voor sommigen wellicht nog steeds aantrekkelijker dan buurtbusvervoer, maar voor het merendeel is het echt aanvullend en minder concurrerend. Groot voordeel voor de provincie is dat er, ook voor de langere termijn, zo een veel betaalbaarder systeem van OV blijft bestaan.

Wij hebben over deze ingrijpende aangelegenheden op 25 en 26 november jl. in algemene ledenvergaderingen onze (105) leden geraadpleegd. Daarbij is aan de leden de hiervoor omschreven problematiek toegelicht en is hun mening gevraagd. Unaniem zijn daar de volgende opvattingen geformuleerd:

1. We zullen als vereniging voorlopig doorgaan met het rijden van onze lijnen zoals we dat tot nu toe doen. Ervan uitgaande dat het flexvervoer in onze regio in april/mei wordt uitgerold zullen wij vanaf dat moment en tot minimaal eind 2026 evalueren wat de consequenties van de invoering van het flexvervoer binnen onze regio zullen zijn. Voor de uitkomsten daarvan zijn wij dus op voorhand zeer huiverig. En niet in de laatste plaats ook omdat een niet gering aantal vrijwilligers nu al aangaf er bij introductie van het flexvervoer, zoals dat nu op ons dreigt af te komen, mee te zullen stoppen.
2. Onze chauffeurs zijn ook unaniem tegen het mogelijke voorstel om mee te doen met het zogenaamde buurtbusflexvervoer. Dat laatste houdt in dat de buurtbus een deel van de tijd als gewone buurtbus rondrijdt en vervolgens wordt ingezet in het flexvervoer. Dat heeft als zeer negatieve consequentie dat de vrijwilliger voor een deel van de tijd hetzelfde werk gaat doen als waarvoor personeel van commerciële bedrijven gewoon betaald wordt. Onbestaanbaar, zo luidde het oordeel. Het zal er verder toe leiden dat de vrijwilliger zegt 'betaal mij ook maar' en daarnaast zal de beroepskracht zeggen: 'die buurtbusflex snoept klanten van ons af'.
3. Desgevraagd spraken de leden zich uit over de vraag of zij bereid zouden zijn als vrijwilliger op de buurtbus bij te dragen aan rolstoelvervoer. Ook op deze vraag was het oordeel van de

vrijwilligers unaniem: 'neen, dat willen we niet'. Door het rolstoelvervoer (waarvoor een opleiding is vereist) wordt de uitvoering van de dienstregeling ernstig bemoeilijkt. Het is bij rolstoelvervoer niet mogelijk de dienstregeling nog verantwoord uit te oefenen. De chauffeurs overwogen daarbij dat er voor rolstoelvervoer al sinds tijden is voorzien in speciaal vervoer met daarop ingerichte bussen en met speciaal daarvoor opgeleid personeel, het zogenaamde WMO-vervoer. Rolstoelvervoer past niet bij het karakter van buurtbusvervoer. Het is daarom uitermate jammer en frustrerend dat de nieuwe buurtbussen, die onder de nieuwe concessiehouder EBS eind 2026 voor ons ter beschikking komen, als rolstoelbus zijn ingericht en daardoor minder geschikt zijn voor buurtbusvervoer.

Wij meenden er goed aan te doen u van de zorgen van onze chauffeurs over deze ontwikkelingen in kennis te stellen. Ontwikkelingen die naar wij weten niet alleen hun en onze zorg hebben, maar eveneens die van de overige buurtbusverenigingen.

Wij vertrouwen graag dat u onze hartenkreet serieus zult nemen en er alles aan wilt doen zodanige condities te scheppen dat het buurtbusvervoer weer als vanouds kan worden uitgevoerd. Het flexvervoer moet uitsluitend aanvullend zijn op het bestaande systeem van OV en dat bestaande OV niet in de weg te zitten. Wij vrezen anders dat in een periode tussen nu en ongeveer een jaar er binnen de provincie geen buurtbus meer zal rijden en er ook geen buurtbusverenigingen meer zullen zijn. Vanzelfsprekend zijn wij bereid deze brief in een mondeling onderhoud nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Buurtbusvereniging Zuid-Beveland,

Paul Mulder

Voorzitter

Een afschrift van deze brief verzonden wij aan:

-De leden van Provinciale Staten

-De betrokken wethouders en ambtenaren van de gemeenten Goes, Reimerswaal, Kapelle, Borsele